

Izvještaj o učešću delegacije, koju je predvodila mr Simonida Kordić, ministar turizma, na 45. Svjetskoj berzi putovanja World Travel Market 2024, London, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske (05 - 07. novembar 2024. godine)

I. UVOD

Ministar turizma, mr Simonida Kordić, učestvovala je na 45. Svjetskoj berzi putovanja World Travel Market 2024, održanoj u periodu od 05. do 07. novembra 2024. godine, u Londonu (Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske).

Delegaciju Ministarstva su činili i Vuk Žižić, državni sekretar u Ministarstvu turizma, Petar Drašković, državni sekretar u Ministarstvu turizma, Ivana Bulatović, načelnica Direkcije za strateško planiranje i razvoj sjevera u Ministarstvu, članica i Željka Vulcanović, šefica Kabineta.

Crna Gora je uspješno predstavila svoje turističke potencijale na 45. Svjetskoj berzi putovanja (WTM 2025) u Londonu, održanoj od 5. do 7. novembra. Učešće Nacionalne turističke organizacije (NTO CG) i Ministarstva turizma rezultiralo je značajnim interesovanjem britanskih partnera za sezonu 2024/25.

WTM je jedan od vodećih globalnih događaja za turističku industriju, na kojem učestvuju svi sektori turizma (turističke organizacije, turoperatori, turistički agenti, avio kompanije, hoteli, PR agencije, mediji i drugi). Ova berza okuplja više od 51,000 međunarodnih turističkih profesionalaca iz 182 zemlje svijeta.

Podaci pokazuju da je u 2024. godini broj dolazaka turista iz Velike Britanije porastao za 30% u odnosu na prethodnu godinu, dok je u poređenju s 2019. rast iznosio 42%. U 2024. godini je unaprijeđena i aviodostupnost, te je direktna avio veza sa Londonom, Mančesterom, Bristolom i Birmingemom značajno doprinijela ovom rastu. Prema najavama očekuje se povećanje kapaciteta za sezonu 2025. za 9% u odnosu na 2024.

II. AKTIVNOSTI

Ministar turizma mr Simonida Kordić je na poziv UN Tourism, Svjetskog savjeta za putovanja i turizam i World Travel Market, učestvovala na 18. WTM Ministarskom samitu na kojem je učešće imalo 65 svjetskih ministara turizma, koji su govorili na temu "Vještačke inteligencije za dobro u turizmu". Tom prilikom je istakla značaj odgovorne primjene AI za personalizaciju turističkih iskustava.

Ministar, mr Simonida Kordić, se u okviru službene posjete Londonu sastala i sa predstavnicima britanske Privredne komore, koja se prvenstveno bavi investicijama i međunarodnom saradnjom. Bilo je riječi o saradnji privreda dvije države, investicionom ambijentu, ali i značaju aviodstupnosti za bolju međudržavnu saradnju. Predstavnicima britanske Privredne komore su naveli da će u martu naredne godine održati prvu međunarodnu konferenciju nakon covid pandemije, te naveli da bi Crna Gora mogla imati svoje mjesto na istoj.

Tržište Velike Britanije je jedno od najznačajnijih evropskih tržišta za Crnu Goru, posebno u pred i postsezoni, sa potencijalom za dalji rast. To će svakako zavisiti od napora koji budu uloženi u pogledu kreiranja proizvoda koji će biti u skladu sa zahtjevima turista, ali istovremeno i od aktivnije promocije naše zemlje na ovom tržištu.

NTO Crne Gore je sprovela dvije značajne promotivne kampanje u saradnji sa BBC-jem i Jet2holidays, čime je ostvaren doseg od 50 miliona gledalaca, što je od ogromnog značaja za privlačenje novih turista sa ovog tržišta. Nova kampanja promovira Crnu Goru kao cjelogodišnju destinaciju za britansko, ali takođe i za francusko i njemačko tržište.

U kontekstu značaja bolje promocije i samim tim vidljivosti destinacije, ministar Kordić je dala intervju za tri vodeća međunarodna medija – BBC, Euronews i Bloomberg, predstavivši Crnu Goru kao rastuću turističku destinaciju, sa fokusom na cjelogodišnji turizam, autentična iskustva i održivi razvoj.

Učešće na sajmu je bila prilika i za održavanje sastanaka sa turoperatorima, avio-kompanijama i vodećim britanskim partnerima, sa posebnim fokusom na produženje turističke sezone i povećanje avio-povezanosti.

Na marginama sajma, ministar Kordić se sastala i sa ministrom turizma Omana, Salimom Almahrukijem. Tom prilikom razmijenjena su iskustva i prakse, i zaključeno da je u budućnosti moguće govoriti o saradnji u oblasti luksuznog i wellness turizma, te da je potrebno razmotriti uspostavljanje direktne avio-linije između dvije zemlje.

Ponudu destinacije su sem NTO Crne Gore prezentovali i predstavnici LTO Kotor, LTO Podgorica, LTO Herceg Novi i LTO Tivat, kao i Air Montenegro, ali i hotelske grupacije “Budvanska rivijera” i “Montenegro Stars”, hoteli “Avala Resort & Villas”, “Hyatt Kotor Bay”, kao i turističke agencije Gold Travel DOO, Montenegro Tourist Service DMC, Cosmopolitan DMC, Mac Sun DMC i Talas M DMC.

III. ZNAČAJ

WTM 2024 u Londonu, kao jedan od vodećih događaja ovog tipa, predstavlja jako dobru priliku za promociju Crne Gore na ovom emitivnom tržištu.

Učešće na WTM 2024 potvrdilo je rastući interes za Crnu Goru kao atraktivnu destinaciju, sa sve većim brojem turista iz Velike Britanije.

Zaključujemo da strateški pristup u narednom periodu treba biti utemeljen na cjelogodišnjem turizmu, autentičnim iskustvima i širenju avio-povezanosti, koji su od presudnog značaja za održivi rast ovog sektora.